

Ni več ne levice ne desnice, le še managerska, strankarska podjetja

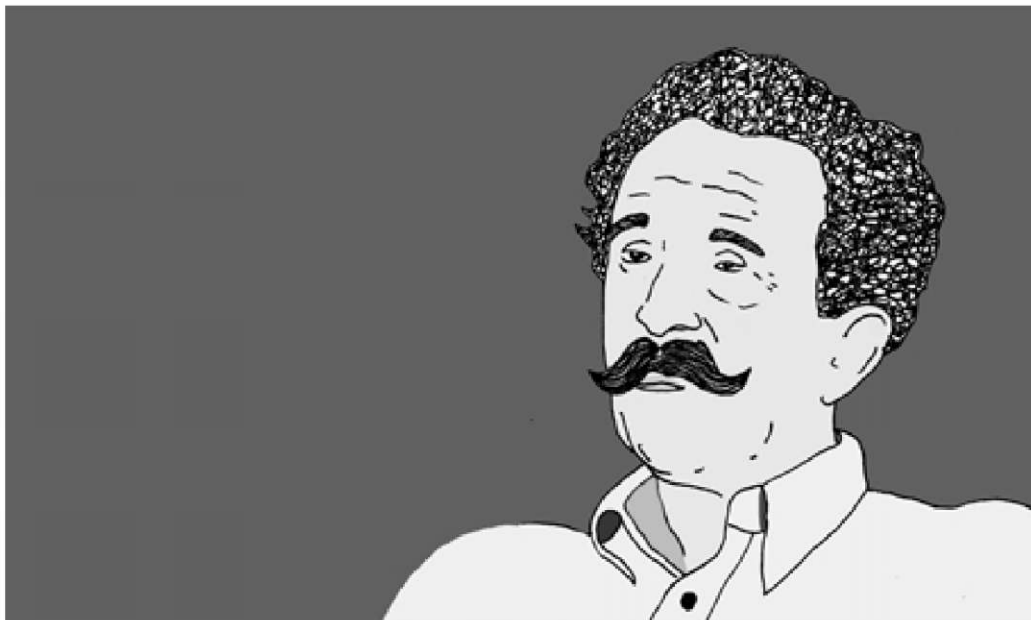
Tonči Kuzmanič

Opredelitev levice in desnice ne razumem ne kot logično in ne kot matematično, ne kot politično in ne kot filozofsko vprašanje. Zame je to odgovorljivo izključno kot historično vprašanje in v historični perspektivi, kajti leвица in desnica nista naravni, od boga ali družboslovcev dani iznajdbi. Sta izključno historična, evropska in moderna »pojavnost« družbenega, ki sta se izven Evrope razširila predvsem s pomočjo kolonialnega razširjanja »principov družbenosti« same (»globalizacija«). V strogem pomenu besede leвица in desnica nista to, za kar se praviloma prodajata – in sta temu primerno tudi (radikalno napačno!) razumljeni – torej kot politična. Velja pa nasprotno: leвица in desnica sta anti-politična, tehnična, relacijska »pojma« in pojavnost, ki ju v vampirsko življenje poganja le še družboslovno, akademsko, univerzitetno in novinarsko strokovno jezikanje (množično medijsko poneumljanje).

Leвица in desnica kot siamsko soodnosna, (ko)relacijska družbena pojma ali pojma družbenega in družbena pojavnost, se prvič pojavita v dobi fundamentalnega republikanizma in prve inkarnacije družbenega (tudi družboslovja – to dvoje sovpada). Evropska leвица in desnica se prvič pojavita v absolutno nadrejeni revolucionarni dobi družbenega »obračunavanja z monarhijo« in še bolj s kakršnokoli skupnostjo (*koinonia*), in na sebi vse do danes nosita vidne (o)znake svojega »rojstnega mesta«, časa in razlogov nastanka. To pomeni, da na sebi nosita (o)znake fundamentalnega, družboljubnega anti-monarhizma (doba francoske revolucije), ko je biti levičar pomenilo isto kot biti republikanec, biti desničar pa isto kot monarhist, če nekoliko poenostavim. Na tej podlagi, debeli okoli 200 let, »na tem« rojstnem mestu se torej pozneje nalagajo številne regionalne, deželne, državne ter tudi časovne in dogodkovne razlike in posebnosti, ki ločijo desnico od levice (z njunimi med seboj različnimi jezikovnimi igrami vred). Teh razlik sploh ni moč razumeti brez naddoločujočih določitev, ki izhajajo iz omenjenega rojstnega mesta in časa rojstva, kar pa je najožje povezano z možnostmi mišljenja in razumevanja družbe in družbenega ter nadvse družboslovja. Druga, tokrat posebna – in ne več obča, kot je ta v zvezi z omenjenim monarhizmom – izstopajoča »dimenzija«, ki pomaga zadeto opredeliti levice in desnico ter jezikovne igre v zvezi z njima, se neposredno oblikuje po zgolj delni odpravi »problema monarhizma« (še danes je veliko število evropskih držav monarhij, kar ob sebi pove, da sploh ni šlo predvsem za monarhijo!) in sicer v prvih desetletjih 19. stoletja. Ključna razlika takrat

nastopi na točki in v orbiti t. i. »socialnega vprašanja«. Rečeno izven zakrivajočega in zavajajočega družboslovnega in fundamentalno družbenega republikanskega jezikanja, to seveda pomeni okoli vprašanja revščine. Tukaj se pojavi razlikovanje znotraj komplementarnosti in izključevanja levice in desnice predvsem v tem pomenu, da je leвица tista, ki terja nekaj takega kot je »rešitev socialnega vprašanja«, torej revščine. Zato je leвица do danes ostala kvazi socialna (dejansko družboljubna) in razen tega kvazi socialnega fundamentalizma (beri družbenega in družboslovnega) ne premore tako rekoč ničesar distinktivnega več. Česar koli takega, kot je revščina, desnica po večini »sploh ne vidi«, še najmanj pa to vidi kot »posebno«, »ločeno vprašanje« in se v glavnem in čedalje bolj radikalno gre le »razvoja in napredka« (neoliberalizem, neokonzervativizem...). Točno ta program »razvoja in napredka« pa pozneje (najprej socialno-demokratske stranke, nato socializem) sprejme tudi vsa leвица in sicer še bolj fundamentalno-razvojno, kot to sicer že velja za desnico samo. Iz nekdanjega programa razvoja in napredka nastopi danes dobesedno pogrom, ki ga razvoj in napredek družbenega sejeta vsepovsod, kjer se pojavita. Kakor koli že, leвица je v tem kontekstu danes postala nadaljevanje desnice (razvoj, progres ...) z drugimi, nadvse jezikavimi in siceršnjimi družboljubnimi (ne pa političnimi!) sredstvi (emancipacija, svoboda ...), s čemer se je ujela v splošno past družbenega in družboslovnega jezikanja in nemišljenja.

V naslednjih fazah tega izrazito evropskega razvoja levice in desnico opredeljujejo predvsem konkretni problemi tega ali onega družbeno-narodnjaškega okolja (po revoluciji 1848). Pri tem pa izstopajo

tudi takšna ali drugačna konstitucija nacionalnega delavskega gibanja, zvrst religioznega pred-teksta in konteksta in tradicije nasploh, razmerje do internacionalizma, vprašanje prisotnosti ali odsotnosti revolucije družbenega, problem »rabe« sile, nasilja, volitev ... Pri oblikovanju tega, kar je levo in desno, v 20. stoletju nenazadnje veliko prispevajo še okto-brska revolucija, nato pa fašizem, nacionalsocializem in podobni »dogodki« (Vietnam, feminizem, mirovništvo, gibanja za politične pravice...). Seveda pa to velja tudi za fundamentalistično družbeno (in družboslovno!) revolucijo leta 1968 in pa za to spregledano *par excellence* politično ter – žal – podružbljeno iz leta 1989, v depresiji katere smo se ravnokar zagozdili.

KAJ POMENI POMENI BITI LEVIČAR IN KAJ BITI DESNIČAR?

Biti levičar in biti desničar je, kot nakazano, po eni strani zadeva politične tehnologije (parlamenta, volitev, strank ...) in kot takšna sodi v ožje pobožje družbenega (ne pa politike!) funkcioniranja in krmiljenja/vodenja družbe. V strogem pomenu gre pri levi in desnici za družbeno in ne za politično ter ravno tako ne za socialno vprašanje kar tako, kot se to utegne varljivo dozdevati na prvi pogled. Po drugi strani pa je »biti levičar« (ali desničar) vendarle še zmeraj nekaj takega kot je bilo tisto, kar se je nekoč grupiralo predvsem okoli t.i. socialnega vprašanja. Danes to »socialno vprašanje« – da ne

pozabimo, gre za revščino, kar pa ne pomeni več nujno »fizične lakote« – ponovno postaja ključnega pomena. Pač zato, ker je vprašanje revščine ponovno postalo osrednje politično vprašanje (ne pa predvsem kaj šele zgolj družbeno). Razlika je »le« v tem, da sedaj vse skupaj poteka bolj na globalni ravni.

Natančneje rečeno, pri tem današnjem socialnem vprašanju ne gre več toliko zgolj in predvsem za »vprašanje«, ampak predvsem za problem! Gre celo za Problem vseh problemov, tako za politični problem kot problem odsotnosti politike, s tem pa same možnosti razreševanja »socialnega vprašanja«. Štos je v tem, da je socialno vprašanje (kaj šele to, kar je danes socialni problem) družbeno nerešljivo. Natančno tako pa ga kvazi »rešujejo« in ga zato nenehno perpetuirajo ter le še poglabljajo. Ločiti socialno vprašanje (revščina ipd.) od družbenega (način post-modernega gospodstva skozi vodenje *en gross*) je danes ključnega pomena za politično mišljenje in delovanje, za politiko nasploh. Bistvo vsega današnjega družboslovnega jezikanja je točno v ne-razlikovanju in v popolnem izbrisu razlike med socialnim in družbenim. Ta izbris sega (in subsumira) od izbrisa razlike med državo in politiko, vse tja do izbrisa razlikovanja med družbo in državo, družbo in ekonomijo, družbo in skupnostjo in še marsičem, česar tukaj ni moč niti omeniti.

Med drugim je točno ta odsotnost zmožnosti raz-

»Bistvo vsega današnjega družboslovnega jezikanja je točno v ne-razlikovanju in v popolnem izbrisu razlike med socialnim in družbenim.«

ločevanja tisto, česar levica ni zmožna (za desnico to velja v bistveno manjši meri in ravno v tem je njena prednost pri post-modernem gospodovanju) in, posledično, čedalje bolj izginja. Levica je ali pa je mrtva točno v zvezi s problemom družbenega ali, rečeno drugače, glede na problem revščine (socialno vprašanje) in na možnost njegovega razločevanja od družbe in družbenega problema (vključno z družboslovjem). Takoj, ko levica negira socialno vprašanje (kar je manjša zagata, ker levica to redkeje počne) ali pa ga izenači z družbenim (to je bistvo problemov današnje levice), se potopi le še v družbeno (in družboslovno) jezikanje ter v le še anti-politično, tehnološko momljanje v zvezi s socialnim – to je tisto, kar se je zgodilo danes in zato je levica mrtva v obliki permanentnega samomorjenja. Socialno namreč ni isto kot družbeno in tako rekoč ni vprašanje »za družbo«. Družba (družboslovno vodena) socialnega vprašanja ne more rešiti. Družba (z družboslovjem vred) dobesedno temelji na produkciji in vzpostavljanju ne pa na razreševanju in odstranjevanju socialnega vprašanja! Današnje socialno vprašanje je ključni problem in tisto, kar *par excellence* zadeva in je problem politike v vsej dobi, ki jo lahko – zavoljo dominancje družbenega – večji del le še preživitarimo. V danes izrazito akademsko podprtem, torej strokovnem in znanstvenem žlobudrajočem družboslovnem jezikanju, je namreč družbeno in socialno postalo Eno in isto in sicer vrhu vsega tisto družbeno. Ko bo levica zmožna razločevati to dvojje (desnici to ni v interesu!), se bo morebiti ponovno pojavila in morda tudi postala »politični igralec«. Trenutno pa to zagotovo ni in če se ne nauči biti hkrati pro-socialna in anti-družbena (v tem je vsa sveta preproščina »filozofije« politike v (post)moderni dobi!), kar pomeni politična in »se iti politike«, je nikoli več tudi ne bo.

Skratka, delitve med desnico in levico danes ne morejo več »ustrezno politično učinkovati« (nikoli zares niso, a se je vsaj nekoč zdelo, da je temu tako!), saj jih je dobesedno »prekrižala« (teološko mišljeno) zadeva družbe in družbenega, ki tako levico kot desnico zapreči in hkrati ter nadvse tudi transcendirata, obenem pa zakriva. Nenazadnje je točno to tudi tisto, kar onemogoča tako mišljenje kot politično delovanje, nadvse pa politiko in v končni instanci – to je tisto, kar je najbolj zaskr-

bljujoče – tudi demokracijo samo. V tem leži tudi razlog za to, zakaj so danes – levi in desni – vsi »centristi« in zakaj so vsi skupaj levo-desni ali desno-levi ter rinejo naravnost v center kot ovce. Točno to je tisto vidno in oprijemljivo družbeno, tu je locirana ekstremnost družbenega in ekstremnost centra oz. centričnosti. Drugače rečeno, tu so razlogi za to, da danes vsi le še čivkajo strokovnjačenja družboslovnega tipa nemišljenja, o politiki pa *ne bev ne mev*, da političnega delovanja niti ne omenim. Ta »oditi v center« pomeni izključiti politiko in politična razlikovanja celo na ravni politične tehnologije same (strank ipd.) in tudi med levico in desnico. To tudi pomeni pogrezniti se v brezno družbenega in družbe, namesto politike in političnega mišljenja ter delovanja pa servirati le še anti-politične tehnologije vodenja-gospodstva, s katerimi se »ukvarja« družboslovje.

V danih pogojih to danes pomeni lahko le še eno: management. Samo oglejte si poplavo današnjih referendumov, ki so »izraz« natančno tega manageriranja *kvazi* politike in anti-politikov (managerjev vodenja vlad), ki nastopa kot surogat političnega delovanja. Pri tem pa je skrajno zaskrbljujoča odsotnost kakršne koli forme politične odgovornosti, ki je kateri koli centristi *per definitionem* sploh ne zmorejo prevzeti nase. Danes v strogem pomenu besede tako ni več ne levice in ne desnice in sicer ne na ravni političnega delovanja ne na ravni strank samih. So le še managerska, strankarska podjetja, njih managerji-voditelji, ter tu in tam še nekakšne nostalgične levičarske in desničarske kaste. Le-te persistirajo kot potencialno eksplozivne celice, ki se čedalje bolj odpirajo v smeri ekstremnih, podtalnih, nasilnih skupin in – v perspektivi – tudi tajnih združb. To je tisto, kar je, po moje, »razvojno« moč pričakovati v prihodnje, tako na levici kot na desnici, kar pomeni na ravni celote obstoječe žalosti, v kateri nam je dano životariti in jo vsaj ustrezno imenujemo z družba.

KAKO TA BINARNA OPOZICIJA DELUJE V SLOVENIJI, KAKO PA DRUGOD PO SVETU?

To je binarna opozicija izključno po možnosti in jo je, po moje, treba čedalje bolj brati kot komplementarnost in medsebojno prežemanje ter celo izginjanje v Eno družbenega, v Eno post-totalitarnega. Sicer pa kakšnih velikih razlik tukaj ni, v

kolikor seveda Svet razumemo kot Zahod. Če pa bi Svet razumeli tako, kot se to spodobi, potem bi bilo treba veliko povedati (Kitajska, Indija, Južna Afrika, Brazilija, če naj omenim le nekatera »bistvena okolja«), tega pa tukaj ni moč postoriti. Skratka, Slovenija je postala »normalizirana«, dolgočasna, podružbljena, narodnjaška domačija – izpolnila se je želja tukajšnjih anti-političnih idiotov – in je, politično gledano, klinično mrtva. Slovenija je postala naravnost idealno anti-politično gojišče, v katerem lahko le še cvetijo trans-politične managerske ideologije in teoremi (vključno z lacanovci), se izvajajo managerske revolucije in uspeva narodnjaški fundamentalizem neo-slovenstva z dokaj bleščočimi možnostmi v smeri ultra konzervativnega katolicizma ali pa nič manj fundamentalnega new-ageovstva. Ne enega, temveč številne fundamentalizme, moralizme in cinizme je moč pričakovati tudi v prihodnje, predvsem v smeri onemogočanja kakršne koli politike in političnega delovanja, ki ga bodo večji del z isto vnemo izvajale tako desna kot leva voditeljstva (ki bodo čedalje manj vlade!). Razumljivo, saj je njihova perspektiva tehničnost in tehnologija vodenja (*leadership*) in gospodarstva družbenega (post-totalitarizem). To, kar je včeraj govoril rajnki Drnovšek in nato ponavljal Janša, to isto – le da kot mantra managerskih new-agerjev – sedaj ponavlja tudi Pahor.

Skratka, na tej ravni ni moč pričakovati nobenih in nikakršnih sprememb-na-boljše. Prej bo šlo za nekaj takega kot je gnitje sredi absolutne svetlobe, bleščočih se reklamnih panojev in bogato založenih nakupovalnih mega centrov. Vsi, ki bodo v tem kontekstu kraljevanja (monarhija!) kupcev-potrošnikov skušali politično delovati, bodo zmeraj že vnaprej proglašeni za anti-socialne in obenem anti-družbene obenem, za nenormalne in družbo ogrožajoče. Bodo kratko malo problematični »člani« pri čemer to utegne biti nekaj, kar zna desnica bolj kričeče povedati kot levica, ki pa bo isto eksterminacijo opravila brez kakršnega koli kričanja in po managersko učinkovito. Problem, s katerim

imamo topogledno opraviti, je tale: kako vzpostaviti zavrnitev obojega, torej levice in desnice družbenega, kako se postaviti na položaj – tehnično in delno napačno govorim – opozicije poziciji in opoziciji hkrati. To je osrednje politično vprašanje vse naše dobe oz. tisto, kar je – vsaj izhodiščno (kar je že enormni uspeh) – uspelo preveslati političnim živalim (*zoon politikon*) v Kairu, Aleksandriji itd., in od katerih bi se kazalo pustiti poučiti.

ALI JE ZA VAS TA DELITEV MED LEVICO IN DESNICO SPLOH ŠE RELEVANTNA?

Delitev je zame še kako relevantna, le da ne na ravni obstoječega (tu je zaenkrat ne more biti, to je tisto, kar posrka post-totalitarno družbeno), pač pa na ravni potencialnega. Potenciali te delitve so potenciali same politike in političnega delovanja, ki brez pluralnosti preprosto ne zmore ne biti in ne delovati. Kajti, ko rečem (in ko smo v zagati je treba skušati narediti točno to) po »grško« polis ali pa politika (podobno velja tudi za demokracijo), sem rekel nekaj takega, kot je *polla*. Slednje pa je moč prevajati le na način »številnih«, »mnogih« ali pa – če presedlam v latinsko anti-politično republikansko jezikanje – pluralnosti in pluralizma. Tukaj je bistveno poudariti, da v pozni dobi politične tehnologije (to je tisto, kar se izhodiščno vzpostavi z Machiavellijem v zvezi z »moderno politiko«, kar hoče reči politično tehnologijo) vse to v zvezi s pluralnostjo sploh ne more priti do izraza. Nasprotno, praviloma se zagodzi v republikanskem fundamentalizmu družbenega Enega. To pomeni tudi, da se zlekne v depresiji, konkretnije v depresiji tega, v čemer se tudi danes nahajamo, saj nismo zgolj in predvsem v »ekonomski« ali »finančni krizi«, kot to čvekajo nešteti ekonomsko-managerski ter siceršnji družboslovni strokovnjaki. »Ekonomska kriza«, s katero bojda imamo opraviti ni ne kriza ne ekonomska, pač pa politična depresija republikanskega družbenega (in družboslovnega) fundamentalizma in njegove nemožnosti vladanja. Opravka imamo z elementarno depresijo same možnosti vladanja

»Problem, s katerim imamo topogledno za opraviti, je tale: kako vzpostaviti zavrnitev obojega, torej levice in desnice družbenega, kako se postaviti na položaj opozicije poziciji in opoziciji hkrati. To je osrednje politično vprašanje vse naše dobe oz. tisto, kar je – vsaj izhodiščno – uspelo preveslati političnim živalim v Kairu, Aleksandriji itd., in od katerih bi se kazalo pustiti poučiti.«

(z demokratičnim vred, seveda) post-modernih družb, ki so vodene le še managersko (anti-demokratično!). Usodnega pomena tako postane razlikovanje med vladanjem (*governare, kratein*) in pa vodenjem (*to lead, leadership, kybernain*), kar pa je natanko tisto, kar družboslovje neutrudno zakriva kot razliko in nas vse skupaj peha v čedalje nižje kroge pekla.

Temu je tako tudi zato, ker je zadeva obstoječe anti-politične tehnologije vodenja zajeta v strankarstvo in je lahko le nekakšna kvazi političnost strank ali tisto, kar je najbolj jasno in dodelano moč videti na delu v ZDA. Kot je razvidno tudi slepcem, ZDA še pluralnosti strank ne premorejo. »Na mestu« pluralnosti strank tam nastopa eksplicitni in absolutni dualizem strank-oglasnih podjetij (podobno je v Veliki Britaniji). Razlikovanje med »republikanci« in »demokrati« je dejansko tisto, kjer je najbolj moč videti post-totalitarno republikansko-družbeno ukinitvev politike ter inštalacijo absolutnih politik (*policy, policies*) oz. le še politične tehnologije. To je tisto, kar se lahko pogloblja zgolj v svojo lastno fundamentalnost (*one way ticket*) družbenega. Od tukaj, denimo, lobiranje in še marsikaj v ZDA (čedalje bolj tudi v Evropi), o čemer pa »mi-Evropejci« praviloma sploh ne zmoremo misliti na zadete načine.

Ravnokar rečeno ne pomeni, da zagovarjam pozicijo, češ »treba je ukiniti stranke«, se pravi še to malo, kar »premoremo od politike«. Argumentiram to, da je zadevo obstoječega kvazi pluralizma treba šele »razširiti« v smeri takšnega političnega pluralizma, ki presega politično tehnologijo samo (stranke, volitve, parlament ...) in zadevo politike spraviti tja, kjer ji je tudi mesto. To pomeni, da je »zadevo politike« nujno pripeljati na raven posamične politične živali in – tu je moj poglobitni poudarek – v položaj, ki ga je, gledano s pozicije gospodstva družbenega, težko kontrolirati-podružbiti, kjer se lahko izmakne vladnim managerskim post-totalitarcem. Vem, kajpada, da je v današnjem fundamentalnem republikanskem kraljestvu mirnih, resnih in urejenih družbenih bitij (to je moj prevod za tisto, kar Hegel imenuje »živalsko kraljestvo«, v zvezi s tem pa Arendt govori o »banalnem zlu«) ravno kar povedano seveda nekaj *per definitionem* nemisljivega in še manj sprejemljivega. Toda, za tistega, ki si upa in je zmožen misliti nekaj takega, kot sta politika in demokracija, je družbeno (in družboslovno) nesprejemljivo tisto, kar je obvezno in sicer vsaj na ravni ubeseditve.

Če pa si vrh vsega še politična žival, potem je to še bolj obvezno na ravni političnega zavzemanja in delovanja za takšno politično pluralizacijo, ki gre do zadnje politične živali ter za zamejevanje norenja (post)totalitarnega družbe, družbenega in družboslovja. Točno slednje je poglobitni (in prvi!) problem, s katerim imamo opraviti danes, saj je to samo srce tistega, kar se-globalizira in sicer kot radikalno nemišljenje in banalno zlo samo.

ČE ZADEVA LEVICE IN DESNICE ZA VAS NI RELEVANTNA, KAJ JO NADOMEŠČA, OZIROMA KAJ JE PRIŠLO NA MESTO TE DELITVE MED LEVICO IN DESNICO?

»Nadomeščanja« tukaj, žal, ni. V takih in podobnih primerih oz. položajih se ne najdemo vedno v isti posodi, v kateri se spreminjajo »samo vsebine«. V človeških rečeh ni ničesar takega, kar bi se »nenehno vračalo«. O nečem takim lahko kvečjemu čvekajo filozofi, fiziki, kemiki in biologi družbenega ter nadvse družboslovci neštetihi vetrov. Tukaj gre za to, da je sama »posoda« tista, ki je spremenjena, če sploh nekaj takega, kot ta »posoda«, pri vsem tem »je«. To pomeni, da je samo mesto (*topos*) »zadeve politike« tisto, kar je moč zares razumeti izključno prek študija in razumevanja Aristotelove Fizike in njegovih ustreznih obravnjav problematike mesta (*Topika, Nikomahova etika, Politika* ...). To je tisto, česar ni. To je tisto, od koder je šele treba z mišljenjem »začenjati na novo« (Arendt), še posebej pa v tej »naši« post-totalitarni dobi norenja družbe, družbenega in družboslovja.

A če odmislim to občo opombo in vendarle skušam odgovoriti na (po mojem mnenju) napačno zastavljeno vprašanje, potem je moč reči takole: tam, kjer je bila – in še nekaj časa utegne navidezno vegetirati – tehnološka razlika med levico in desnico (vsaj formalno, čeprav vsi vemo, da Clinton, Blair ali Pahor, denimo, niso nikakršni levčarji in da marsikdo ni nikakršen desničar in se torej sprenevedamo) bo ali je že nastopil spaček nečesa »družbeno skupnega«. Spaček pravim zato, ker je tudi zakrito razlikovanje med skupnostjo in skupnim (*Gemeinschaft-liche*), na eni in družbo-družbenim (*Gesellschaft-liche*) na drugi strani, elementarnega pomena tudi za današnje mišljenje. To »družbeno skupno« (»skupnostna družba«, »družbena skupnost« in podobni, celo jezikovni, *nonsens* ali lesena železa) oz. ta spaček nezmožnega in nemogočega obenem (*adynaton* pri Aristotelu), v katerega smo se tako pripukno ujeli, je tisto, kar je

v Sloveniji celo »moč oprijeti« v kar nekaj trans-političnih (tudi trans-levih) strukturacijah sredi dane politične (celo parlamentarne) tehnologije. To so takšne inštitucije, s katerimi bomo večji del imeli opravka šele v prihodnje: na prvem mestu je tukaj DeSUS, na drugem kmečka stranka (SLS), na tretjem pa vsaj še SNS. Razumeti to »kva-dogaja« pri »izginjanju levice in desnice«, pomeni kratko malo zmoči razumeti vsaj to troje že na ravni njihove prisotnosti (tega da-so). Vendar pa te prisotnosti ne smemo skušati misliti v ločenosti in posebej, torej v njihovi parcialnosti, pač pa skupno(stno). To pomeni torej, da jih je treba misliti kot »Eno«, kot eden-anti-strankarski-blok, kot tisto trans-levo-desno (»sveta trojica« presežne anti-politike, ki nam bo šele dala vetra), skratka kot ne-več-stranko anti-politike. Če rečem konkretnije: kolikor manj je kmetov, toliko bolj pomembna utegne biti *kmečka stranka* (SLS), kolikor manj je možnosti za politiko, toliko bolj bodo *narodnjaki* (SNS) napredovali v smeri fundamentalizma in njene blokade; kolikor bolj bi bilo potrebno politično razlikovanje, toliko bolj bo nastopala cementirajoča zadeva Edine možne prihodnosti doje kot *narodnjaške Varnosti* (DeSUS). Ta slednja je – če odmislimo že doseženo in občo, celo »absolutno odrešitev« z Natom, ki nas šele začenja radikalno tepsti – seveda prihodnost upokojencev samih, ki je tisto usodno za razumevanje Slovenije (in širše) in s čemer še zmeraj ne računamo resno.

Če se vam zdi, da je ravnokar rečeno in osredotočeno okoli »prihodnosti upokojencev« nekakšen »nesmisel« ali celo »paradoks izjavljanja«, se večkratno motite. Kajti v tem primeru ne razumete ne kaj je *para* in še manj tisto, kaj je *doxa-doxein*. Ne gre tukaj za to, da menim in obenem slavim (to je približno to, kar je *doxein* v grščini in od koder se oblikuje para-doks kot izraz, ki ga še danes rabimo) to, da je DeSUS poglavitna prihodnost Slovenije. Gre »le« za to, da je to tisto dano, brutalno stanje dejstev, ki je bore malo vezano na moje mnenje in še manj odvisno od slavljenja tovrstne nevarnosti in brezizhodnosti obstoječega. Gre le za to, da obstoječe izjavljam in vas o tem tako rekoč »zgolj-obveščam«. To počnem nekako tako, kot vas obenem obveščam tudi o tem, da je Slovenija, če tega še

niste opazili, v vojni! Ja, v vojni je Slovenija! Hočem reči, da bi se kazalo vsaj začeti zavedati (ne zgolj zagovedati in zadevati z vnebovzetnim domačijskim narcisizmom, ki mu je odklenkalo), da je – kar zadeva »zunanjo politiko« – Slovenija s pomočjo »prijatelj« iz Nata že v dveh vojnah (Irak, Afganistan) in ravno tako da je – kar zadeva »notranjo politiko« – v Sloveniji najmogočnejša »stranka« (ne le po potenci) natanko DeSUS. To je tisto osrednje za kar tukaj in zdaj predvsem gre, pa naj vam je všeč ali ne. V strogem pomenu besede – in za to šele gre – Slovenija sploh ne premore političnega položaja (*lo stato, vivere politico* ... – topogledno je postala pred-moderna, pred-potopna!), pač pa kvečjemu nekakšne borne, parcialne *policies*, ki pa so lahko zadeto doje te le še kot ustrezne reaktivne pod-*policies* »Evropske skupnosti« (ki pa – *a propos* – sploh ni nikakršna skupnost, pač pa sebe-globalizirajoča-Družba-družb in družbenih bitij-ovc za striženje-klanje!).

In to je bolj ali manj vse, kar je bilo ob tem nujnega povedati. Žalost in revščina tega položaja zajetega v nemožnosti, je potemtakem tisto, kar je bilo tukaj pred desetletjem ali več nazaj doje to kot prihajajoči evropski raj in kar se nam je sedaj po »evro-atlantskih integracijah« udejanilo kot obljubljeni dežela. Živeti v Indiji Koromandiji pač pomeni živeti onstran kakršne koli možnosti: točno to je tisto, za kar tukaj in zdaj gre in kar je treba použiti kot grenko pilulo.

O tem, ali je to vse skupaj »dobro ali slabo« pa ne bom presežno razsojal. Kar zadeva tiste, ki skušate nakazane zadeve še bolj natančno in bolj strokovno razumeti, pa vam priporočam, da se prepustite dodatni obdelavi »političnih analitikov«. Ti vam bodo v letih, ki prihajajo, zagotovo še naprej nizali neizmerne količine strokovnih otrobov in sicer po vseh televizijskih, radijskih in siceršnjih prižnicah sodobnih medijev množičnega poneumljanja. Točno od te mantre in mantrarije družboslovnega jezikanja, je namreč odvisno vse post-moderno anti-politično gospodstvo, s katerim imate opraviti tukaj in zdaj. Podobno bo, zagotovo, vsaj še jutri in pojutrišnjem ... In tako dalje v slabo neskončnost napredovanja, razvoja in progressa družbe, družbenega in družboslova. •

»Slovenija je postala »normalizirana«, dolgočasna, podružbljena, narodnjaška domačija – izpolnila se je želja tukajšnjih anti-političnih idiotov – in je, politično gledano, klinično mrtva.«